

PLAN MOT DISKRIMINERING

&

KRÄNKANDE BEHANDLING

Backeboskolan Förskola

Utvärdering från läsåret 2016-2017

Uppdatering för läsåret 2017-2018

8 september 2017

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Inledning

Mål och vision

Utvärdering

Definition

Främjande arbete

Förebyggande arbete

Åtgärdande arbete

Barn-barn

Vuxen-barn

Vuxen-vuxen

Ansvarsområde

INLEDNING

BACKEBO SKOLAN

Förskolans uppdrag att motverka kränkande behandling är en del av det demokratiska uppdraget. För att nå målet krävs att alla vuxna är väl medvetna om förskolans handlingsplan och agerar därefter. Den som väljer att inte se, eller ser men inget gör, är medskyldig till kränkningen. Allt som görs för att stoppa en kränkning har betydelse. Ju snabbare någon reagerar och agerar, desto större effekt har också insatsen. Huvudmannen för verksamheten ska se till att det bedrivs ett målinriktat arbete för att främja barnens lika rättigheter samt förebygga och motverka diskriminering och annan kränkande behandling i verksamheten samt på sociala medier.

Mål och vision

På vår förskola ska inget barn bli diskriminerat, trakasserat eller utsatt för kränkande behandling. Förskolan ska vara en plats där alla växer som människor. Med glädje och lust ska alla ges möjlighet att utforska omvärlden och känna sig trygga i mötet med det nya och okända.

På förskolan är det ett självklart mål att det inte ska förekomma någon kränkande behandling såsom

- diskriminering p g a kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder eller sexuell läggning
- annan kränkande behandling t.ex. mobbning, misshandel, ofredande eller olaga hot
- repressalier, t.ex. bestraffning av person som anmält en annan för kränkande behandling.

UTVÄRDERING

Vi arbetar kontinuerligt med vår värdegrund och i detta arbete har vi en lösningsfokuserad inställning. Planen mot diskriminering och kränkande behandling är ett viktigt verktyg för att systematiskt utveckla vårt arbete. För att systematiskt följa

upp det vi åtar oss gör vi en utvärdering varje vår.

Styrkor Lå 16-17

- ❖ Vi har blivit mer närvarande vuxna både utom-och inomhus. Istället för att vara betraktare av t ex en lek (som ”väktare” beredda att lösa konflikter) är vi vuxna nu i högre grad medskapande och medforskande.
- ❖ Vi har erbjudit och erbjuder olika material, s k ”icke könat” eller styrt material.
- ❖ Vi har förbättrat vårt arbete i att stärka barnen att säga ifrån.
- ❖ Barnen är numera delaktiga i att skapa sina egna kompisregler. (Väl synliga på väggar)
- ❖ Vi har blivit bättre på att dela in barnen i mindre grupper så att varje barn kommer till tals och därmed får ökat inflytande.
- ❖ Vi har blivit bättre på att arbeta gruppstärkande.

Utvecklingsområden inför Lå 17-18

- ❖ Att skapa ett ännu mer tillåtande förhållningssätt och öppet klimat. Både vuxna gentemot barn och vuxna-vuxna. Detta nås exempelvis genom diskussioner i arbetslagen.
- ❖ Att arbeta fram ett mer medvetet ”genustänk”. Exempelvis genom att diskutera hur vi förhåller oss till barn i grupp. Benämner vi barnen utifrån kön(kom nu killar) eller har vi som vuxna ett neutralt förhållningssätt till genus?

- ❖ Vi försöker få fatt i våra värderingar kring ovanstående och arbetar oss fram till en samsyn kring genus.

DEFINITION

Rätten till likabehandling är en grundläggande mänsklig rättighet. Det betyder att alla barn och elever ska ha samma rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder eller sexuell läggning.

Diskriminering är om ett barn missgynnas av förskolan eller blir utsatt av andra barn, och det har samband med någon av ovanstående diskrimineringsgrunder. Med *annan kränkande behandling* räknas uppträdande som kränker ett barns värdighet, utan att ha koppling till någon särskild diskrimineringsgrund.

Gemensamt för all kränkande behandling är att någon eller några kränker principen om alla människors lika värde. Det är inte alltid handlingen i sig som är kränkande, utan hur den upplevs. Individens subjektiva upplevelse är en viktig utgångspunkt i definitionen av kränkande behandling. Det är den utsatte eleven som avgör om beteendet eller handlingen är oönskad eller kränkande.

Kränkningar kan utövas av en eller flera personer mot en eller flera personer och kan ske i alla miljöer – när som helst. Det kan ske vid enstaka tillfällen eller systematiskt och återkommande. *En kränkning är inte en konflikt*. Kränkningar kan vara:

- ❖ fysiska (t ex att bli utsatt för slag och knuffar)
- ❖ verbala (t ex att bli retad, tråkad, hotad eller kallad hora, bög, etc.)
- ❖ psykosociala (t ex att bli utsatt för utfrysning, ryktesspridning, blickar, suckar)
- ❖ textburna (t ex genom klotter, brev, lappar, mejl, sms, film, bilder och via internet och sociala medier)

FRÄMJANDE ARBETE

Främjande arbete syftar till att skapa en trygg förskolemiljö och förstärka respekten för allas lika värde. Förskolan ska aktivt arbeta för att främja likabehandling. Arbetet ska riktas mot alla och vara en naturlig del i förskolans vardag. På följande sätt arbetar vi främjande;

- ❖ Vi utvecklar en miljö där alla barn känner sig trygga och trivs. En så kallad "tillåtande miljö". (Där toleransen och acceptansen är hög)
- ❖ Vi utvecklar en verksamhet där barn upplever meningsfulla sammanhang, delaktighet och att olikheter respekteras och ses som en tillgång.
- ❖ Vi arbetar för att alla barn ska ha rätt att vara sig själva och känna att de duger som de är.
- ❖ Vi står upp för demokratiska värden och att mångfald berikar.
- ❖ Vi lyssnar aktivt och bejakande på barnen för att ge dem ökat inflytande och delaktighet.
- ❖ Vi reflekterar systematiskt och synliggör attityder både egna och sådana som genomsyrar verksamheten. Förhållningssätt vuxen-barn diskuteras regelbundet.
- ❖ Vi arbetar för ett klimat som präglas av omsorg och engagemang, där personalen är tydlig, sätter klara och väl kända gränser samt agerar när något händer.
- ❖ Vi är närvarande vuxna både inom och utomhus.
- ❖ Vi tillåter alla sorters känslor och bekräftar dessa oavsett kön. Vi hjälper barnen att sätta ord på sina känslor.
- ❖ Vi tänker på att ge en nyanserad bild i sånger och litteratur.
- ❖ Vi erbjuder olika material som uppmuntrar till könsöverskridande lekar.
- ❖ Vi kartläggningar händelser för att uppmärksamma så att de inte kan härledas till de olika diskrimineringsgrunerna.

- ❖ Förskollärarna tillsammans med rektor följer upp organisation, förskolans regler, barnens gruppindelningar, förskolans rutiner och schemaläggning för rätt resursfördelning av pedagoger.
- ❖ All personal dokumenterar och rapporterar till förskolechef situationer som kan innehålla diskriminerade inslag ex:
  - Barnens urval och indelning pga kön
  - Tillhörighet och gruppindelning vid ex idrottsaktiviteter
  - Regler och förhållningssätt gällande ex huuvdbonad
  - Diskussioner och situationer i verksamheten beroende på homosexualitet hos ex vårdnadshavare.

- ❖ Barn som känner sig diskriminerade eller kränkta av andra barn eller personalen ska genast få förtroendefulla samtal med någon i personalgruppen. Situationen dokumenteras och följs upp. Vårdnadshavare ska alltid kontaktas vid uppstående situationer och de ska i förväg känna till vårt arbete med likabehandling.

FÖREBYGGANDE ARBETE

Det förebyggande arbetet syftar till att avvärja risker för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling och omfattar sådant som i en kartläggning av verksamheten identifierats så som risker.

- ❖ Vi förstärker och uppmuntrar barnens positiva beteenden och handlingar.
- ❖ Vi visar respekt för barnet och har en övertygelse om att barnen föds med en drivkraft att göra gott.
- ❖ Vi behandlar barn och varandra som vi själva vill bli behandlade.
- ❖ Vi stärker barnens förmåga att säga ifrån.
- ❖ Vi tar barnens konflikter på allvar. Vi skuldbelägger inte barnen utan hjälper dem att hitta alternativa lösningar.
- ❖ Vi är uppmärksamma, lyhörda och delaktiga i barnens aktiviteter.
- ❖ Vi uppmuntrar barnen att prata med, lyssna på och hjälpa varandra.

- ❖ Barnen är delaktiga i att skapa sina egna kompisregler, som sätts upp på väggen.
- ❖ Vi planerar aktiviteter och delar in barnen i grupper för att alla ska få möjlighet att komma till tals och därmed få ökat inflytande.
- ❖ Vi har en tydlig ansvarsfördelning samt placering ute på gården mellan vuxna. Vuxna finns alltid ute med barnen under utevistelsen. En vuxen går alltid ut först.
- ❖ Vi samtalar med barnen om etiska frågor.
- ❖ Vi arbetar gruppstärkande genom lekar och samtal.
- ❖ Vi observerar barnens lek och reagerar direkt om barnen beter sig illa mot varandra.
- ❖ Vi agerar omedelbart om andra vuxna har kränkande beteenden mot barnen.
- ❖ Vi vuxna är goda förebilder mot barnen, föräldrarna och varandra.

ÅTGÄRDANDE ARBETE

All personal på förskolan har ansvar att omedelbart ingripa om de på förskolan får kännedom att det kan förekomma kränkningar. Det är viktigt att detta tas på allvar när någon oavsett barn eller vuxna visar tecken på att de blivit utsatt för trakasserier eller kränkningar i någon form. Det åtgärdande arbetet ska då påbörjas genast. Detta innebär att verksamheten ska vidta åtgärder som dokumenteras och utvärderas för att förhindra att kränkningarna upprepas.

Åtgärdande arbete barn-barn

Den pedagog som uppmärksammat händelsen följer upp det med berörda barn både enskilt, men också tillsammans. Det är viktigt att pedagoger är tydliga med att

det är handlingen vi inte accepterar. Vi lyssnar och låter alla komma till tals. Berörda vårdnadshavare informeras. Uppföljning sker efter samtalet. Pedagogerna gör observationer av barngruppen för att skapa nya förutsättningar och bryta negativa mönster. Pedagogerna ansvarar för att dokumentera. Vid upprepade tillfällen som är riktade mot samma barn upprättas en handlingsplan och även förskolechef informeras.

Åtgärdande arbete vuxen-barn

Både diskrimineringslagen och skollagen innehåller ett absolut förbud för den anställde att utsätta ett barn för trakasserier eller kränkande behandling. Ser och hör vi att någon vuxen kränker ett annat barn ska vi ha modet att konfrontera. Pedagogen som ser och hör detta dokumenterar vad som sagts, gjorts och vem som är inblandad. Agera utifrån följande;

- ❖ Var rak och reagera. Våga sätta stopp.
- ❖ Ta det med den det berör.
- ❖ Ta det enskilt, aldrig i barngrupp.
- ❖ Berätta om hur du upplevde situationen.
- ❖ Informera förskolechefen.

Åtgärdande arbete vuxen-vuxen

För att kunna agera som förebild som vuxen handlar det om att bli lyssnad på och bli bemött med respekt för det man säger och tycker. Det handlar om tonfall och tilltal i mötet med varandra. Agera utifrån följande;

- ❖ Våga sätta stopp, allas ansvar.

- ❖ Ta det med den det berör.
- ❖ Ta det enskilt.
- ❖ Berätta om hur du upplevde situationen
- ❖ Informera förskolechefen

ANSVARSFÖRDELNING

Huvudman

Huvudmannen ser till att verksamheten regelbundet kartlägger och analyserar sin organisation och sina arbetssätt för att försäkra sig om att det inte finns något som leder till eller riskerar leda till diskriminering eller kränkande behandling.

Huvudmannen ser till att det finns rutiner för hur man ska utreda, åtgärda och dokumentera om någon i personalen misstänks för att ha utsatt ett barn för diskriminering eller kränkande behandling.

Förskolechef

Förskolechefen samt den övriga personalen ska vara särskilt uppmärksamma på om något barn utsätts för diskriminering eller kränkande behandling av personal i verksamheten.

All personal

All personal har ansvar att arbeta enligt denna plan och genast agera om det kommer signaler eller händer som kan kopplas till diskrimineringsgrunderna.

BACKEBO SKOLAN